

ETNO

MUSIKOLOGIAN

VUOSIKIRJA

1989 – 90

Toimittajat Vesa Kurkela Erkki Pekkilä

ETNOMUSIKOLOGIAN
VUOSIKIRJA 1989–90

SUOMEN ETNOMUSIKOLOGINEN SEURA

Copyright © kirjoittajat

Kansi: Elina Kuusamo

Taitto: Pekka Oesch

Toimituksen osoite: Suomen etnomusikologinen seura ry.,
Mannerheimintie 40 C 69, 00100 Helsinki

GUMMERUS KIRJAPAINO OY
JYVÄSKYLÄ 1990

ISSN 0783-6821

SISÄLLYS

Sosio-estetiikka

- Aatteen vallassa. *Mikko Heiniö* 7
Musiikillisen maailmankuvan rakenne ja tyypit
musiikkikirjastonhoitajilla. *Sanna Karttunen* 38
Kohti populaarimusiikin estetiikkaa. *Simon Frith* 59

Analyysi

- Transkriptiosta sähkökitaramusiikin tutkimuksessa. *Ismo Savola* 81
Kalevalamittaisen runonlaulun rytmilait. *Urve Lippus* 96
Nenetsien laulujen musiikilliset rakenteet. *Jarkko Niemi* 112

Musiikkiantropologia

- Muistinvaraisen musiikin kulttuurisensitiivinen
analyysimetodi. *Pirkko Moisala* 132
Sarajevon dervissien sakraali laulanta. *Risto Pekka Pennanen* 150
The two worlds of the russian peasant
and urban folk song. *Jowan Howe* 177

Kansanmusiikin tutkimushistoria

- C. A. Gottlund ja kansanmusiikki. *Erkki Pekkilä* 192
Leevi Madetoja kansanmusiikintutkijana. *Erkki Salmenhaara* 205
Liettualaisista kansansävelmistä. *Leevi Madetoja* 212

Lectio Praecursoria

- Jazzkulttuurin murros ja maailmankuvan
muutos populaarimusiikissa. *Pekka Jalkanen* 233
Frakki, Mozart ja maailmanmusiikki. *Vesa Kurkela* 238

Arvostelut

- Musiikintutkimuksen uudet tuulet. *Kauko Karjalainen* 242

Kirjoittajat

253

KIRJOITTAJAT

Simon Frith, Ph.D. on tunnettu englantilainen rocksosiologi.

Jowan Howe, Ph.D. opettaa Washingtonin yliopistossa Seattlessa ja on tehnyt Venäjän vanhauskoisuuteen liittyvää tutkimusta Suomessa.

Mikko Heiniö on musiikkitieteen professori Turun yliopistossa.

Pekka Jalkanen, FT, on valmistunut Helsingin yliopistosta ja toimii säveltäjänä.

Kauko Karjalainen, FL, työskentelee Yleisradiossa ja valmistele parhaillaan väitöskirjaansa.

Sanna Karttunen, FK, on valmistunut Tampereen yliopiston kirjastotieteen ja informatiikan laitoksesta.

Vesa Kurkela, FT, kansanmusiikin yliassistentti Tampereen yliopiston kansanperinteen laitoksessa.

Urve Lippus on Eestin tiedeakatemian tutkija Kielen ja kirjallisuuden tutkimuksen laitoksessa Tallinnassa.

Leevi Madetoja (1887-1947) oli Suomen huomattavampia säveltäjiä.

Pirkko Moisala, FL, opettaa etnomusikologiaa Sibelius-Akatemian kansanmusiikin osastolla Helsingissä ja valmistele parhaillaan väitöskirjaansa.

Jarkko Niemi, FK, on valmistunut Tampereen yliopiston kansanperinteen laitokselta.

Erkki Pekkilä, dos., opettaa etnomusikologiaa Helsingin yliopiston musiikkitieteen laitoksessa.

Risto Pekka Pennanen, FK, on valmistunut Tampereen yliopiston kansanperinteen laitoksesta.

Erkki Salmenhaara on musiikkitieteen apulaisprofessori Helsingin yliopistossa.

Ismo Savola, FK, on valmistunut Jyväskylän yliopistosta ja valmistelee parhaillaan lisenssiaatin työtään.

Ohjeita kirjoittajille

1. Käsikirjoitukset pyydetään laatimaan isolla rivivälillä ja varustamaan riittävän suurin reunamarginaalein. Sama koskee myös viitteitä, lainauksia, laulunsanoja ja kirjallisuusluetteloita.

2. Alaviitteiden käyttöä pyydetään välttämään ja sanottava upottamaan suoraan tekstiin aina kuin mahdollista. Lähdeviitteet sijoitetaan sulkeisiin tekstin sisään, esim. (Väisänen 1917, 57). Lähdeluettelo tehdään erillisenä, kirjoittajien sukunimien mukaisessa järjestyksessä.

3. Lähdeluettelossa mainitaan tiedot seuraavassa järjestyksessä: tekijän sukunimi, etunimi, painovuosi, kirjan/artikkelin nimi (lähdetiedot lehdestä/antologiasta, jossa artikkeli on julkaistu, huom. myös sivunumerot!), painopaikka, kustantaja.

4. Taulukot, kaaviot, valokuvat ja muu kuva-aineisto laaditaan erilliselle paperille, ja mukaan liitetään tarkat ohjeet siitä, mihin kohtaan tekstiä kuva sijoitetaan. Kuva-aineistoa saa olla vain kohtuullinen määrä.

5. Nuottiesimerkit kirjoitetaan nuottipaperille peräkkäin siten, että jokaisen jälkeen jää tyhjää tilaa. Esimerkkien paikka tekstissä on syytä osoittaa huolellisesti. Nuottiesimerkkejä saa olla vain kohtuullinen määrä.

6. Mikäli käsikirjoitus on laadittu tekstinkäsittelylaitteen avulla, pyydetään paperivedoksen ohella jättämään myös levyke. Samalla on syytä ilmoittaa, millä käyttöjärjestelmällä ja kirjoitusohjelmalla teksti on laadittu. Tekstinkäsittelylaitetta käytettäessä on huomioitava seuraavat seikat: ei museaalisia käyttöjärjestelmiä, normaaliasetukset, *kursivointi* ainoa tehostuskeino, lyhyet tiedostot (kork.25 kb).

7. Toimittajien osoitteet:

Vesa Kurkela; Työväenmusiikki-instituutti, Mannerheimintie 40 C 74, 00100 Helsinki, puh. (t.) 440 644, (k.) 718 648.

Erkki Pekkilä, Musiikkitieteen laitos, Vironkatu 1, 00170 Helsinki, puh. 191 7873, (k.) 915-174 757.